

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Reports

گزارشها

گزارشگر پورتال از پاکستان
۰۲ نومبر ۲۰۲۳

تهدید و آزار و بازداشت غیرقانونی؛ پاکستان ۱,۷ میلیون افغان را اخراج می‌کند

ازدحام مهاجران افغان در مرز پاکستان با افغانستان - عکس: شبکه‌های اجتماعی

امروز یکم نومبر است؛ ضرب‌الاجل غیرانسانی دولت پاکستان برای اخراج صدها هزار مهاجر افغان بدون اوراق شناسائی. چهار میلیون افغان در پاکستان زندگی می‌کنند که ۱,۷ میلیون تن از آنها اوراق شناسائی ندارند. به نوشته امین درودگر در زمانه، دولت پاکستان چهارم اکتوبر ضرب‌الاجل را اعلام کرد و گفت که هر مهاجر بدون اوراق شناسائی را که داوطلبانه به افغانستان بازنگردد، به زور اخراج خواهد کرد و اموالشان قبض خواهد شد. بهانه اخراج افغان‌ها چند بمب‌گذاری انتحاری در سال جاری بود که حکومت پاکستان، بدون ارائه هیچ سند و مدرکی، آن را به افغان‌ها ربط داد. بهانه دیگر هم چیزی نبود مگر توجیه همیشگی مهاجرتی‌ها در تمام جهان: مهاجران افغان در حال مصرف منابع ما هستند و هزینه زیادی بر دوش سیستم گذاشته اند - استدلالی که همیشه با توجه به میزان بالای استثمار مهاجران افغان و مشغولیت آن‌ها به کارهای کم‌درآمد و رده‌پائین ساخت و ساز و دیگر شغل‌های سخت، هیچ اعتباری ندارد.

افغان‌ها در پاکستان، همچون ایران، از حقوق شهروندی عادی برخوردار نیستند، به آن‌ها در اغلب موارد اوراق شناسائی رسمی داده نمی‌شود، و حالا ۱,۷ میلیون افغان ساکن پاکستان فاقد این اوراق – حتی اگر در همین کشور به دنیا آمده و دهه‌ها زندگی کرده باشند – باید بروند.

محمد رحیم، شهروند افغانستان که در پاکستان به دنیا آمده، در آنجا با زنی پاکستانی ازدواج کرده و پدر شده، حالا سوار بر اتوبوسی از کراچی به سمت مرز با افغانستان رفته است. محمد همچون بسیاری از هم‌میهنانش در ایران و پاکستان، علی‌رغم به دنیا آمدن در این کشورها و زندگی کردن در آنجا در همه عمر، اوراق شناسائی ندارد. او حالا باید از شهرش کراچی به افغانستان بازگردد.

رحیم به خبرگزاری «رویترز» می‌گوید: ما قرار بود همه عمرمان را اینجا زندگی کنیم، اگر ما را پس نمی‌فرستادند. سهراب گوت، در نزدیکی کراچی، بزرگترین شهرک افغان‌نشین پاکستان است که رحیم آنجا زندگی می‌کرده. حالا هفته‌ای پنج اتوبوس ساکنان آنجا را به مرز می‌برند.

وزارت پناهندگان حکومت طالبان افغانستان اعلام کرده که از ۲۳ سپتمبر تا ۲۲ اکتوبر سال جاری حدود ۶۰ هزار افغان از پاکستان به افغانستان بازگشته اند.

عبدالمطلب حقانی، سرپرست وزیر پناهندگان طالبان ۲۶ اکتوبر به رویترز گفت که شمار افرادی که روزانه از پاکستان به افغانستان باز می‌گردند، در روزهای اخیر سه برابر شده است.

تهدید و خشونت و بازداشت غیرقانونی

اما تنها افغانهای بدون اوراق شناسائی در حال ترک پاکستان نیستند.

در هفته‌های اخیر، کارزار افغان‌ستیزی و آزار و اذیت آنها باعث شده که حتی مهاجران افغان دارای اوراق شناسائی هم به فکر ترک پاکستان بیفتند. این کارزار اذیت و آزار از سوی دولت پاکستان حمایت هم می‌شود.

مدرک اقامتی ۱,۴ میلیون تن از میان ۲,۲ میلیون افغان که دارای اوراق شناسائی و مدرک اقامت‌اند، ۳۰ جون منقضی شده و آنها هم در هراس از رد مرز به سر می‌برند.

پاکستان گفته علیه این افراد دست به اقدام نخواهد زد اما مهاجران افغان در آن کشور می‌گویند آزار و اذیت پولیس علیه آن‌ها و تهدید به بازداشت و اعمال خشونت، بیش از پیش شده است. ده‌ها مهاجر در مصاحبه با رویترز این ادعا را تأیید کرده اند. مقام‌های طالبان افغانستان نیز به آن اشاره کرده اند.

«دیده‌بان حقوق بشر» سه‌شنبه ۳۱ اکتوبر در گزارشی اعلام کرد که حکومت پاکستان با استفاده از تهدید، آزار، و بازداشت غیرقانونی سعی دارد افغان‌ها را به افغانستان بازگرداند.

فرشته عباسی، پژوهشگر افغانستان در دیده‌بان حقوق بشر در این باره می‌گوید: ضرب‌الاجل اعلام‌شده از سوی پاکستان برای بازگشت مهاجران افغان به ضرب و شتم و حبس و تهدید انجامیده و هزاران افغان را نگران آینده خود کرده است. خلیق عاطفی، پناهجوی افغان در پاکستان در این باره به «دیده‌بان حقوق بشر» گفته است: همه جا ایست بازرسی پولیس است. حتی اگر ویزای معتبر داشته باشی، باز تو را می‌برند به ایستگاه پولیس. در اکثریت قریب به اتفاق موارد باید رشوه بدهی تا پولیس پاکستان رهایت کند.

میزان رشوه‌ای که افغان‌ها به پولیس پاکستان می‌دهند، بین ۳۶ تا ۱۴۴ دالر امریکا گزارش شده است.

خطر برای زنان، کودکان، و فراری‌ها از طالبان

بازگشت به افغانستان برای خیلی‌ها کابوس است و برای افراد پرشمار دیگر، خطر جانی دارد. دختران و زنان را در نظر بگیرید که باید در آپارتمان جنسیتی طالبان زندگی کنند. دختران از مدرسه و تحصیل محروم خواهند ماند و زنان از همان آزادی‌های اندک جامعه سنتی و دینی پاکستان؛ یعنی از این که با خیال راحت بخواهند بیرون بروند، خرید کنند، صورت‌شان را نبوشانند، ... بسیاری نیز پس از قدرت گرفتن طالبان و سقوط کابل و ادار به گریختن به پاکستان شدند. به گزارش دیده‌بان حقوق بشر، بسیاری از افغان‌های در معرض دیپورت هم‌اکنون منتظر گرفتن اجازه سفر و اقامت در کشورهای غربی همچون المان و کانادا و ایالات متحده و بریتانیا هستند. فرشته عباسی، پژوهشگر افغانستان در دیده‌بان حقوق بشر در این باره می‌گوید: «وضعیت افغانستان برای بسیاری که از طالبان گریختند، کماکان خطرناک است و دیپورت کردن‌شان باعث قراردادن آنها در معرض خطرهای امنیتی قابل توجه، از جمله خطر جانی خواهد شد.» و البته برای همه افغان‌هایی که به کشورشان به زور بازگردانده می‌شوند، موسیقی و برنامه‌های تلویزیونی و رقص و سینما و تئاتر و ... کمیاب و نایاب خواهد بود.

افغان‌های دیپورت‌شده در افغانستان چه خواهند کرد؟

بسیاری از افغان‌هایی که از پاکستان به افغانستان باز می‌گردند، آنجا جایی برای زندگی ندارند، شغل و درآمدی ندارند، و وضعیت‌شان در کشور زادگاه نامشخص خواهد بود. به علاوه، آنها در حال ورود به کشوری هستند با اقتصاد فروپاشیده، بحران عظیم فقر و کمبود و گرانی مواد غذایی و دیگر کالاهای اساسی. به همین خاطر، دولت طالبان گفته که در حال درست کردن اردوگاه‌هایی برای اسکان این مهاجران ردمرز شده است. به عبارت دیگر، صدها هزار افغان به آوارگانی در سرزمین خود بدل خواهند شد که باید در اردوگاه‌هایی زندگی کنند که دولت‌ها برای مهاجران می‌سازند. وضعیت افغان‌ها در ایران و پاکستان به خاطر کارزار افغانستان‌ستیزی و حمایت حکومتی از آن هر چه بیشتر رو به وخامت می‌رود. اما جامعه بین‌الملل و نهادهای حقوق بشری فعلاً توجهی به آن‌ها ندارند. بی‌دلیل نیست که فعالان افغان در این یا آن گوشه جهان هنوز فریاد می‌زدند: «جان افغان‌ها هم اهمیت دارد!»